

ادیان و فرق

تعداد منابع: ۲۴ اصلی و ۸ ارجاعی

در این بخش، مباحث دین‌شناسی، تاریخ ادیان و فرقه‌های اسلامی آمده است. مباحث مربوط به عقاید و معارف و کلام جدید را در شافه کلام ببینید.

فردی و اجتماعی شیعیان بیان شده، و ابعاد اخلاقی، اعتقادی، اجتماعی و فرهنگی شیعیان در این احادیث آمده است.

ابن بابویه، محمد بن علی (۳۱۱-۳۸۱ق)

۱۷۳- متن کامل و ترجمه کتاب فضایل

شیعه، ترجمه سعید راشدی؛ لطیف راشدی (۱۳۳۲-). قم:

مسجد مقدس جمکران، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰ نسخه،

۸۵ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۷۰۰۰ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۳-۱۳۸-۴

کد پارسا: B۵۴۳۴۴

صفات شیعه

ترجمه فضایل‌الشیعه اثر شیخ صدوق از محدثان و عالمان برجسته شیعه در سده چهارم است که به همراه متن حدیث‌ها و ترجمه عبارات ارائه شده است. این رساله حاوی ۴۵ حدیث اخلاقی و عقیدتی در توضیح و توصیف اخلاق، عقاید و خصوصیات شیعیان واقعی است. در این روایات پاداش‌ها و مواهب بسیاری

ابن بابویه، علی بن حسین (۳۲۹-۳۲۹ق)

۱۷۲- شیعه کیست؟ صفات و خصوصیات

شیعه، ترجمه سیدمحمدحسین سجادی؛ ویراسته محسن عظیمی،

اصفهان: مهر ثامن‌الائمه (ع)، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۵۰۰۰ نسخه،

۹۶ص، فارسی، پالتویی (شمیز)، بها: ۸۵۰۰ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۵۷-۵۲-۲

کد پارسا: B۵۹۴۷۷

صفات شیعه

بررسی صفات و خصوصیات شیعیان اهل‌بیت از منظری روایی است. در این نوشتار، هفتاد حدیث از منابع حدیثی معتبر که شیخ صدوق آن‌ها را گردآوری کرده است در مورد اوصاف و ویژگی‌های شیعیان واقعی **اهل‌بیت** و اوضاع دنیوی و اخروی آنان و مقام والای آنان نزد خداوند نقل شده است. در این احادیث، امانت‌داری، اطاعت از خداوند، عبادت، ترک حرام، خواندن نوافل، سبقت در کار خیر، پرداخت وجوه شرعی، رفتار مناسب با مردم، اعتقاد قلبی راسخ به ائمه و ولایت آنان و دیگر خصوصیات

معاد از منظر قرآن و سنت بیان شده، و استدلال‌های عقلی و نقلی مترتب بر این مباحث اعتقادی تبیین گردیده است. نویسنده، آیاتی از قرآن کریم و روایاتی از معصومین را که مبنی بر اثبات توحید، نبوت، امامت، عدل و معاد وارد شده است، بیان کرده، و آن‌ها را شرح و بررسی نموده است. طرح مسائل پیچیده و مهمی مانند قضا و قدر الهی، اثبات مسأله بدها و ثمره آن، اثبات فضایل حضرت علی (ع) و حقانیت آن حضرت نسبت به خلفاء در امر خلافت، بیان نصوص یقینی مبنی بر امامت حضرت علی و سایر امامان شیعه، اثبات عقلانی مسأله نبوت و بیان شبیهاتی در مورد معاد و پاسخ آن‌ها، از جمله مهم‌ترین مباحث این کتاب است.

اسدنژاد، احمد (به کوشش)

۱۷۶- نقد مختصری بر اسلام‌شناسی

دکتر علی شریعتی، قم: بی نا، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۱۹ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۱۲۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۱۱۷-۱۱۹ و به صورت زیرنویس. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۳۰-۴۷۸-۲-۲ B۵۹۵۱۸ کد پارسا: B۵۹۵۱۸

اسلام‌شناسی: نقد اندیشه شریعتی (تاریخ و جغرافی)

نقد و ارزیابی برخی از دیدگاه‌های اعتقادی و تاریخی دکتر علی شریعتی در کتاب اسلام‌شناسی وی است. در این کتاب، تحلیل‌های اسلام‌شناسانه شریعتی در مورد مسأله خلافت و شورا و تمجیدهای وی از شخصیت ابوبکر، عثمان، خالد بن ولید، مغیره بن شعبه، عمر بن خطاب، طلحه و تشکیک وی در موجد بودن پدران پیامبر (ص) به نقد کشیده شده است. نگارنده به دیدگاه‌های شریعتی مبنی بر اینکه عمر به اسلام خدمت کرد، و یا اینکه عمر و ابوبکر و برخی از صحابه دارای امتیازاتی اخلاقی، اجتماعی و سیاسی بوده‌اند ایراد گرفته، و آن‌ها را مغایر با حقایق تاریخ اسلام و مبانی اعتقادی شیعه دانسته است.

امین، سید محسن (۱۲۸۲-۱۳۷۱ق)

۱۷۷- تاریخ و نقد وهابیت (ترجمه کشف

الارتیاب»، ترجمه علی اکبر فائزی پورتهرانی، قم: مطبوعات دینی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰ نسخه، ۶۹۵ ص، فارسی، وزیر (سلفون)، بها: ۷۰۰۰۰ ریال، فهرس: اعلام، کتب، فرق، اماکن.

برای دوستداران حضرت علی (ع) و پیروان اهل بیت و جایگاه برجسته آن‌ها نزد خداوند معرفی شده، و علائم و روش‌هایی برای شناخت شیعیان آمده است. احادیث با ذکر سلسله سند و از پیامبر اکرم (ص) و ائمه معصوم نقل شده است.

احقاف اسکویی، عبدالرسول

۱۷۴- توضیح واضحات (در جواب به ایرادات

سید ابوالفضل برقعی)، تهران: روشن ضمیر، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۵۰۰۰ نسخه، ۱۲۳ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۱۵۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۲۱-۱۳-۹

کد پارسا: B۵۹۰۸۴

دفاع از شیعه؛ ردیه بر شیخیه

کتابی است در پاسخ به ایرادهای سید ابوالفضل برقعی بر شیخ احسایی. ابوالفضل برقعی در کتابی که نویسنده آن را مجموعه کلمات صغار امام باقر (ع) می‌خواند، نظراتی را به شیخ احسایی نسبت داده، و ایراداتی بر وی وارد کرده که کتاب حاضر پاسخی به این ایرادات است. نویسنده به نام کتاب و اطلاعات کتابشناسی آن اشاره‌ای نکرده است. نویسنده با ذکر ۷۲ مورد از ایرادات آقای برقعی در مباحث کلامی، اعتقادی و اهل بیت، پاسخ مختصری به آن‌ها داده است، و این نظرات را از عقاید شیخ احسایی نمی‌داند. نمونه‌ای از عقاید نسبت داده شده به شیخ احسایی از این قرار است: علت فاعلی جهان آل محمد (ص) است، رزق و تدبیر از آل محمد است، هیات بطلمیوس صحیح است، معاد از اصول دین نیست و... در ابتدای کتاب، زندگی‌نامه مفصل نویسنده آمده است.

ارگانی حائری، محمود (۱۳۱۷-)

۱۷۵- عقائدنا من الكتاب والسنة والعقل

قم: دلیل ما، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ۳۵۲ ص، عربی، وزیر (گالینگور)، بها: ۴۵۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۹۷-۴۳۹-۸

کد پارسا: B۵۹۵۲۰

عقاید شیعه؛ آموزش عقاید (کلام)

استخراج مباحث اعتقادی شیعه از قرآن و روایات معصومین است. در این نوشتار، مباحثی در باب توحید، عدل، نبوت، امامت و

شابک: ۰-۸۴-۸۸۱۸-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۲۲۷

عنوان به لاتین:

Criticism And History Of Vahabiyat

نقد و بررسی وهابیت

ترجمه‌ای از کتاب **کشف الارتیاب فی اتباع**

محمد بن عبدالوهاب تألیف سیدمحسن امین است که در آن به نقد شبهات و اندیشه‌های وهابیت درباره عقاید شیعه پرداخته شده است. در ابتدای کتاب، تاریخچه‌ای از پیدایش فرقه وهابیت و فراز و نشیب‌های شکل‌گیری این فرقه و غلبه پیدا کردن وهابی‌ها بر مکه و به دست گرفتن حکومت آن ارائه شده؛ سپس مهم‌ترین شبهاتی که آنان در مسائل اعتقادی و فقهی وارد می‌کنند مطرح، پاسخ داده شده است. نگارنده معتقد است که وهابی‌ها با **خوارج** در زمان حضرت علی(ع) شباهت زیادی دارند و قشری‌نگر هستند و در شناخت مسائل دینی، فقهی و اعتقادی هیچگونه عمقی ندارند. وی دلایل وهابی‌ها را که در آن‌ها مسلمانان به ویژه شیعیان را کافر می‌دانند مانند توسل، نذر کردن برای غیر خدا، شفاعت، زیارت قبور ائمه، مطرح و رد می‌کند.

پاسخ به پرسش‌ها «از دیدگاه مذاهب

اسلامی». (شماره ۱۱۴۹)

اختلاف شیعه و اهل سنت

پزشکی، محمد

اندیشه سیاسی شرف‌الدین. (شماره ۸۳۹)

تقریب بین مذاهب

حجتی کرمانی، محمدجواد (۱۳۱۱ -)

۱۷۸- از آتشکده تا مسجد: سرگذشت

موبدزاده‌ای که حجت‌الاسلام شد، تهران:

اطلاعات، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۱۵۰ نسخه، ۳۱۵ ص، فارسی،

رقعی (شمیز)، بهاء: ۲۲۰۰۰ ریال، عکس، سند: دارد، قهارس:

اعلام، اماکن، کتب.

شابک: ۰-۷۰۳-۴۲۳-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۴۱۰۹

گرایش به اسلام

حسینی، سیدمعصوم (به کوشش)

۱۷۹- نقد و بررسی فرقه ضاله باییت و

بهاثیت، قم: بوستان دانش، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۵۰۰ نسخه،

۲۸۵ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بهاء: ۳۰۰۰۰ ریال، کتابنامه:

۲۷۷-۲۸۵ همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۰-۷۵-۸۱۴۴-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۴۶۱۳

رد بھاثیت؛ رد بابه

پژوهشی درباره چگونگی پیدایی بھاثیت و آرا و عقاید این فرقه است. نگارنده در مقدمه به اهمیت طرح این موضوع اشاره دارد، و سپس درباره شناخت فرق و مذاهب و نحوه شکل‌گیری آن‌ها با توجه به معیارهایی چون تعصب‌ها و گرایش‌های حزبی، جمود فکری و کج‌اندیشی در فهم کتاب و سنت، خودخواهی و هواپرستی و اجتهاد در برابر نص سخن می‌گوید. وی آنگاه به تشریح دلایل مهندویت با توجه به اسناد و مدارک آن می‌پردازد، و در ادامه، راجع به تاریخچه پیدایش بھاثیت بحث می‌نماید، و آرا و نظریات رهبران برجسته آن را بررسی می‌کند که **شیخ احمد احساسی** پیشوای مکتب شیخیه و **سیدعلیمحمد باب** بنیانگذار فرقه باییت و **حسینعلی بهاء** بنیانگذار فرقه بھاثیت از جمله آن‌ها است. وی باییت و بھاثیت را از دیدگاه عالمان و فقیهان شیعی مورد کندوکاو قرار داده، و ضمن آن به نقش استعمار در شکل‌گیری این فرقه پرداخته است. نویسنده رشته سخن را با نقد و بررسی آرا و عقاید این دو فرقه پی گرفته، و دیدگاه‌های آنان را در باب خاتمیت و حدیث منزلت، با استناد به آیات متعدد و متنوعی از آیات سوره‌های قرآن مورد نقد و بررسی قرار داده است. ادعای ذکریت، قائمیت و مهدویت، نبوت و پیامبری و حتی ادعای الوهیت، از دیگر مباحثی است که مؤلف بدانها پرداخته است. در فصل چهارم به جزئیات آرا و عقاید آنان در باب اصول و فروع از قبیل طهارت و وضو، جهاد و حج و نکاح و دیگر مسائلی از این دست اشاره می‌کند. او در پایان، اصول دوازده‌گانه این فرقه را درباره وحدت عالم انسانی، اساس ادیان الهی یکی است، تعلیم و تربیت و مسائل اقتصادی مورد کاوش و نقد قرار می‌دهد.

حسینی، غلام احیا (۱۳۵۶ -) (به کوشش)

۱۸۰- شیعیه پژوهی و شیعیه پژوهان

انگلیسی‌زبان (۱۹۵۰ تا ۲۰۰۶ م)، ویراسته

کرده، و وهابیت را فرقه‌ای خطرناک، تکفیری و با گرایش‌های سلفی معرفی کرده که مهم‌ترین ضربه‌ها را به خاطر تکفیر شیعیان به وحدت اسلامی می‌زنند، و این مسأله ریشه در برداشت انحرافی آنان از امامت دارد. وی دیدگاه برخی از علما و مراجع تقلید را در مورد دیدگاه‌های تکفیری وهابیت نسبت مطرح کرده، و به نقد مبانی فکری و دیدگاه‌های عقیدتی و فقهی بنیان‌گذاران وهابیت از جمله ابن تیمیه و محمد بن عبدالوهاب و کارنامه عملی وهابیان و دیدگاه‌های آنان در مورد توحید و شرک پرداخته است.

حنبلی، سلیمان بن عبدالوهاب

۱۸۲- الصواعق الالهیه فی الرد علی الوهابیه (وهابیت کی خلاف لکھی جانی والی سب سی)

پهلای کتاب)، ترجمه ناظم حسین اکبر، قم: بوستان کتاب قم، چاپ اول، ۲۰۰۸م / ۳۰۰۰ نسخه، ۱۶۸ص، اردو، رقعی (شمیز). شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۹۹-۰۴

کد پارسا: B۵۹۳۷۲

عنوان متن ترجمه شده:

الصواعق الالهیه فی الرد علی الوهابیه

نقد و بررسی وهابیت؛ شرک (کلام)

نقد دیدگاه‌های عقیدتی وهابیان درباره برخی از چیزهایی که آنان آن‌ها را شرک می‌خوانند است. در این کتاب ابتدا به شکل‌گیری فرقه وهابیت و عقاید انحرافی آنان در مورد توحید و شرک اشاره شده، و پیروی آنان از تفکرات ابن تیمیه در نقد عقاید شیعیان و تکفیر شیعیان را به خاطر عقاید خویش، مورد ارزیابی قرار داده است. نگارنده شرک خواندن زیارت قبور و توسل به ائمه از سوی وهابیان را مورد نقد قرار داده، و ادله محکمی از سنت و سیره پیامبر (ص) در این زمینه ارائه کرده است. نگاه تکفیر شیعیان از سوی وهابیان به خاطر داشتن عقایدی مانند توسل به اهل بیت و زیارت مشاهد شریفه را بدعت وهابیان خوانده، و خطرات این بدعت از سوی وهابیان را گوشزد کرده است.

دنیا، سلیمان (۱۹۵۱-۱۹۹۵م)

۱۸۳- بین الشیعة و اهل السنة، به کوشش سیدهادی خسروشاهی (۱۳۱۷-)، تهران: مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، چاپ اول، ۱۴۲۹ق / ۲۰۰۰ نسخه، ۷۹ص، عربی، رقعی (شمیز)، بها: ۷۰۰۰ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۶۷-۰۲۴-۷

سیدمحمدجواد رضایی؛ زیرنظر عباس احمدوند؛ محسن الویری، قم: شیعه‌شناسی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۳۷۶ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۵۰۰۰ریال، کتابنامه: ۳۶۷-۳۷۶ همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۴۷-۰۲-۵

کد پارسا: B۵۴۵۰۸

شیعه‌شناسی در غرب

معرفی کتب و مقالات در موضوع شیعه‌شناسی به زبان انگلیسی و آشنایی با پژوهشگران و مراکز علمی جهان در حوزه شیعه‌شناسی است. در این پژوهش تلاش شده است با معرفی مراکز، شخصیت‌ها و آثار مهم در عرصه شیعه‌شناسی، ابزاری مناسب در اختیار پژوهشگران این عرصه قرار گیرد. نگارنده در سه بخش ابتدا به معرفی دانشگاه‌ها و مراکز علمی غربی به ویژه انگلستان، آمریکا، کانادا، استرالیا و اسرائیل پرداخته، و سپس مقالات، پایان‌نامه‌ها و کتاب‌های منتشر شده در ارتباط با تشیع در قیل و بعد از انقلاب را - که به زبان انگلیسی نگاشته شده - معرفی کرده است. در ادامه برخی از مهم‌ترین شیعه‌پژوهان غربی معرفی شده‌اند، و گزارشی از کنفرانس‌های مرتبط با حوزه مطالعات شیعی در ایران و غرب آمده است.

حسینی شیرازی، سیدصادق (۱۳۲۰ -)

حجوة المسائل العقائدية. (شماره ۱۱۵۷)

عقاید شیعه

حسینی قزوینی، سیدمحمد

۱۸۱- وهابیت از منظر عقل و شرع، قم:

تحسین، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰ نسخه، ۳۰۴ص، فارسی،

رقعی (شمیز)، بها: ۲۴۰۰۰ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۸۷۹-۹۰-۵

کد پارسا: B۶۰۰۸۵

نقد و بررسی وهابیت

نقد و بررسی اتهامات وهابیت نسبت به عقاید شیعه و شناسایی این جریان فکری منحرف است. در این پژوهش به نقد و ارزیابی روحیه تکفیری فرقه وهابیت پرداخته شده، و شکل‌گیری این فرقه در عالم اسلام و منشأ تفکرات تکفیری آنان مورد مطالعه تاریخی قرار می‌گیرد. نگارنده با توجه به ضرورت وحدت در میان مسلمانان جهان، به آثار شوم اختلاف در جهان اسلام اشاره

کد پارسا: B۵۸۴۱۹

اختلاف شیعه و اهل سنت؛ تقریب بین مذاهب

بررسی راه‌های تقریب بین شیعه و اهل سنت و بیان مباحث مهم مورد اختلاف طرفین و تبیین علمی و صحیح مباحث برای کم شدن اختلاف و فهم دقیق اندیشه‌های یکدیگر است. نویسنده با تأکید بر اهمیت وحدت جامعه اسلامی در برابر انواع تهاجم‌های بیگانه، به نقاط اشتراک و شیعه و سنی پرداخته، و اشتراکات آن‌ها در اصول و مبانی را بسیار با اهمیت دانسته است. وی بسیاری از تندروی‌های اختلاف‌برانگیز را محصول عدم آگاهی از دیدگاه‌های همدیگر می‌داند، و معتقد است: بسیاری از موضوعات مورد اختلاف مانند اعتقاد به رجعت، مسأله متعه از اصول مهم نیست که بتوان این دو مذهب را تا این مقدار از هم جدا کند. وی حتی اندیشه اصولی شیعه درباره امامت را نیز به عنوان یک اندیشه قابل تسامح از طرف اهل سنت دانسته است. به این بیان که وجود یک معصوم به عنوان راهنما در هر عصری آرزوی هر مسلمان است، ولی اندیشه‌های غلوآمیز طرفین باعث برداشت کاملاً منفی آن شده است. وی معتقد است مطالعه و فهم دقیق کلمات اهل علم طرفین بسیاری از اختلافات را می‌زداید. او بخشی از مباحث خود را به این مطلب اختصاص داده، و به نقد اندیشه‌های غلات پرداخته است.

ذاکری شاندیز، سیدمجتبی

حج خانه خدا و مسأله وهابیت. (شماره ۹۳۴)

نقد و بررسی وهابیت

رحمتی، محمد کاظم (به کوشش)

۱۸۴-فرقه‌های اسلامی در ایران سده‌های

میان، تهران: بصیرت، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ۲۱۰ص،

فارسی و عربی، رقعی (شمیز)، بها: ۳۷۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۱۴۱۲-۷-۵

کد پارسا: S۹۳۸۵۰

مقالات این مجموعه: نکاتی درباره معتزله متأخر: رکن‌الدین محمود ملاحمی و اهمیت وی در تکوین اعتزال، ۱۳-۲۸؛ بخشی از کتاب زیادات شرح الاصول، ۲۹-۳۵؛ کلام زمخشری، ویلفرد مادلونگ، ۳۷-۴۴؛ مواجهه قرائیم با تفکر ابوالحسنین بصری بر مبنای مجموعه فرکوچ در سن پترزبورگ، زابینه اشمیتکه، ۴۷-۹۹؛ ماتریدیه در یک نگاه، ویلفرد مادلونگ، ۱۰۱-۱۱۸؛

تأثیر شمس‌الدین شهرزوری بر ابن ابی جمهور احسایی، زابینه اشمیتکه، ۱۱۹-۱۳۶؛ اندرابی و کتاب الايضاح فی القراءات:

متنی کهن از کرامیان خراسان، ۱۳۷-۱۸۶

تاریخ فرقه‌ها

مجموعه مقالات و تحقیقاتی است که توسط محققان و فرقه‌شناسان با رعایت روش علمی و استاد به منابع کهن صورت گرفته است. موضوع این مقاله‌ها کنکاش در زمینه‌های پیدایش عقاید و اندیشه‌های فرق اسلامی مخصوصاً معتزله و ماتریدیه از سده سوم تا پنجم قمری است. در این مجموعه، مقالاتی درباره معتزله به خصوص یکی از شخصیت‌های برجسته معتزلی با نام ابوالحسن بصری و تأثیر او بر فرقه یهودی قرائیم آمده است. در اینباره از تأثیر مجادلات کلامی مسلمانان در فرق یهودی و پیآمدهای آن بحث شده است. پژوهش دیگری از مجموعه به شناسایی بسترهای اجتماعی کرامیه در نیشابور و خراسان و عقاید ماتریدیه و اندیشه‌ها و آرای ابومنصور ماتریدی اختصاص یافته است. در بررسی‌های صورت گرفته، ابعاد و جوانب اندیشه معتزلی و متون و منابع آن‌ها روشنتر شده است.

رضوانی، علی اصغر

۱۸۵- وهابیان را بهتر بشناسیم. قم: دلیل ما،

چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰ نسخه، ۳۱۵ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۳۸۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۳۱۳-۳۱۵ همچنین به صورت زیرنویس.

فروست: سلسله مباحث آشنایی با وهابیان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۹۷-۴۱۰-۷

کد پارسا: B۵۸۳۳۱

تاریخ وهابیت

شناخت آراء و عقاید وهابیان و چگونگی پیدایی این فرقه، موضوع پژوهش حاضر است. نگارنده در آغاز راجع به سلسله تاریخی پیدایش افکار وهابیان سخن رانده، و به این موضوع اشاره کرده که آراء و افکار وهابیان از دانشمندی به نام تقی‌الدین احمد بن عبدالحلیم معروف به ابن تیمیه ریشه و مایه گرفته است، و یکی از شاگردان مهم او مروج اندیشه‌های وهابیان به شمار می‌رود. ابن تیمیه، آراء و نظریات اعتقادی، کلامی و فقهی خاصی داشت، و در میان مسلمانان جایگاهی نیافت. مؤلف سپس به معرفی شرح حال محمد بن عبدالوهاب بنیانگذار سلسله وهابیان پرداخته، به چگونگی ظهور آنان در عصر جدید اشاره نموده، و نمونه‌هایی از خشونت این فرقه را یک به یک برشمرده که کشتار شیعیان

روا، اولیویه

۱۸۷- **اسلام جهانی شده**، ترجمه حسن فرشتیان؛ ویراسته ابوالفضل طریقه‌دار (۱۳۳۷-)، قم: بوستان کتاب قم، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۵۰۰ نسخه، ۲۳۶ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۳۵۰۰ ریال.

فروست: اندیشه سیاسی ۶۹

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۸-۹۴۵-۶

کد پارسا: B۵۸۵۰۰

عنوان متن ترجمه شده:

Globalized Islam: the search for a new ummah

☞ **جهان‌شمولی اسلام**: گرایش به اسلام

سیر تحولات و تغییرات اسلام جهانی شده و نتایج و پی‌آمدهای آن را مورد کنوکاو قرار می‌دهد. نگارنده در مقدمه به حضور و ورود اسلام در غرب و افزایش جمعیت مسلمانان در این منطقه اشاره می‌کند. وی در مبحث بعد درباره اسلام‌گرایی، ملی‌گرایی و دیگر مقوله‌های مدرن سیاسی مانند پارلمان‌گرایی سخن می‌راند، و سایر جریان‌ها، گروه‌ها و احزاب اسلامی رادیکال و محافظه‌کار را در پاکستان، عربستان سعودی، مصر و جاهای دیگر مورد توجه قرار می‌دهد، و راجع به داد و ستد و تعامل آیین اسلام و مدل‌های دموکراسی سخن می‌گوید. وی معتقد است جنبش نوپیدگرایی اسلامی می‌کوشد اسلام را به عنوان یک مدل کامل زندگی معرفی کند، و خود را با پدیده **جهانی‌سازی** هماهنگ سازد که البته گاه با تناقض‌هایی در عمل روبه‌رو می‌شود. مؤلف در باب موقعیت مسلمانان در غرب و پراکندگی آنان در این منطقه، کم‌رنگ شدن مظاهر دینی به سبب فقدان تشکیلات نیرومند سیاسی و دینی سخن گفته است. اسلام بشردوستانه یا اومانیسیم اسلامی، **غریب‌دگی** و اشکال و مدل‌های آن، نوپیدگرایی یا سلفی‌گری، نقش اینترنت در توسعه فضای عمومی مسلمانان با عنوان امت مجازی و رادیکالیسم اسلامی در غرب از دیگر عناوینی است که نویسنده بدانها پرداخته، و در پایان، با طرح پرسشی با عنوان برخورد تمدن‌ها یا پیروزی غریب‌دگی، سخن را به سرانجام رسانده است.

سبحانی، جعفر (۱۳۰۸ -)

۱۸۸- **حوارات عقائدية معاصرة**، قم: مؤسسه تعلیماتی و تحقیقاتی امام صادق (ع)، چاپ اول، ۱۴۲۹ق / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۰۹ ص، عربی، رقعی (شمیز).

کربلا یکی از آن‌ها است. پیشگویی پیامبر(ص) از ظهور وهابیان، پیدایش جریان‌های مخالف با تندروی‌های وهابیان در حجاز از دیگر مباحثی است که از نگاه خوانندگان می‌گذرد. نگارنده شخصیت‌های شاخص و برجسته این جریان جدید را هم به اجمال معرفی کرده است. وی مبانی اعتقادی وهابیت را ذیل عناوین فرعی دیگری با عنوان میزان در توحید و شرک، ایمان و کفر، حیات برزخی، سنت و بدعت، توسل، تبرک، شفاعت و استغاثه با ارواح اولیاء به تفصیل تشریح می‌کند. او در پایان، در باب زیارت قبور و مراسم و تشریفات آن با استناد به فتاوی وهابیان سخن می‌گوید. در تمامی موارد ذکر شده، آراء و نظریات فرقه وهابیان با سایر مسلمین تفاوت‌های زیادی وجود دارد که نویسنده به تبیین آن‌ها پرداخته است.

رضوانی، علی اصغر

۱۸۶- **وهابیت از دیدگاه اهل سنت**، قم:

دلیل‌ما، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰ نسخه، ۲۴۸ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۲۶۰۰ ریال، کتابنامه: ۲۴۵-۲۴۸ همچنین به صورت زبرنویس.

فروست: سلسله مباحث آشنایی با وهابیان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۹۷-۴۰۸-۴

کد پارسا: B۵۸۳۲۴

☞ نقد و بررسی وهابیت

آشنایی با افکار و عقاید وهابیان و دیدگاه علمای اهل سنت درباره این فرقه افراطی است. در این نوشتار ابتدا به پیدایش فرقه وهابیت و گسترش آن اشاره شده، و مؤسس اصلی تفکرات وهابی، **ابن تیمیه حرانی** شمرده شده است. آنگاه دیدگاه علمای مطرح اهل سنت مانند علمای شافعی مذهب، علمای مشهور حنفی، مالکی و حنبلی درباره ابن تیمیه و افکار افراطی و ضد شیعی او مطرح شده، و شخصیت ابن تیمیه مورد نقد و ارزیابی این عالمان قرار گرفته است. سپس به بررسی شخصیت **محمد بن عبدالوهاب** احیاگر مجدد تفکرات وهابیت پرداخته شده، و دیدگاه علمای معاصر اهل سنت درباره او و تفکرات او منعکس شده است. نگارنده معتقد است وهابیان با عقاید اهل سنت مخالفانند، و فتاوی عجیب و غریب فقهی و اعتقادی آنان با دیدگاه‌های فقهی و اعتقادی اهل سنت در تضاد است، و این تفکرات، نوعی بدعت و افراطی‌گری از نظر اهل سنت به شمار می‌رود.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۵۷-۳۳۱-۷

کد پارسا: B۵۸۲۶۰

☞ **دفاع از شیعه؛ نقد و بررسی وهابیت**

📌 در این نوشتار به نقد برخی از عقاید وهابیت و بررسی شبهات آنان در مورد عقاید شیعه پرداخته شده است. نویسنده به دیدگاه‌های بن‌باز، ابن‌تیمیه و ابن‌قیم در مورد عقاید شیعیان و در مورد **توسل** به پیامبر(ص) و ائمه(ع) تبرک جستن به آثار پیامبر و ائمه و **شرک** خواندن این اعمال و عقاید اشاره کرده، و پاسخ شبهات آنان را آورده است. وی به نمونه‌هایی از تبرک جستن صحابه و شیخین (عمر و ابوبکر) به خاک قبر پیامبر و زیارت قبر آن حضرت اشاره دارد، و قسم خوردن بر غیر خدا، توسل پیدا کردن به پیامبر و ائمه و طلب حاجت از آنان را مخالف مسأله توحید و مترادف شرک نمی‌داند، و آن‌ها را در طول هم می‌شمارد. نویسنده به برخی از تهمت‌های وارد شده به شیعه مانند سجده کردن آنان بر پیامبر و ائمه را نیز رد می‌کند.

سند، محمد

☞ **۱۸۹-الرأی الاخری فی الوحدۃ و التقرب:**

قواعد فقهیه و عقائدیة، بازنویسی علی حمود عبادی، قم: باقیات، چاپ اول، ۱۴۲۹ق / ۱۰۰۰ نسخه، ۱۶۸ص، عربی، رقی (شمیز).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۲۶-۲۹-۷

کد پارسا: B۵۴۳۶۷

☞ **عوامل تقرب بین مذاهب؛ حب اهل بیت(ع)**

(پیامبر و اهل بیت)

📌 پژوهشی مختصر پیرامون اهمیت اندیشه تقرب میان مذاهب ساختارها، راهکارها و عناصر وحدت‌زا در اندیشه اسلامی است. رویکرد نویسنده، سیاسی و فقهی است. از لحاظ سیاسی به اوضاع گذشته مسلمانان، فرقه‌ها و مبنای اختلاف و ریشه‌های **تفرقه** می‌پردازد، و سپس با تکیه بر مبنای اجتهادی و استنباط از نظام‌های فقهی شیعه و اهل سنت، از مشترکات و پیوندهای وحدت‌بخش مذاهب اسلامی بحث می‌کند. در تشریح ساختار تقرب به شش پایه و قاعده که چارچوب **وحدت** اسلامی را سامان می‌دهند اشاره شده، و وجوه و ابعاد عقیدتی وحدت از طریق نظریه ثابتات و متغیرات شریعت آمده است. این نظریه در شناسایی وجوه اتحاد و تقرب به هر یک از فرقه‌ها کمک می‌کند تا جایگاه مخالفان را در اندیشه خود تنظیم و تنسیق کنند.

سیفی مازندرانی، علی اکبر

☞ **۱۹۰- مسلک الوهابیة فی موازین العقل**

والکتاب والشرع وتشمّل علی تحقیق فی

عقائد الصوفیة والنحلاة والمفوضة، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، چاپ اول، ۱۴۲۹ق / ۵۰۰ نسخه، ۱۳۶ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۱۵۰۰۰ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۷۰-۹۰۳-۶

کد پارسا: B۶۰۰۸۲

☞ **عقاید وهابیت؛ عقاید صوفیه(عرفان و تصوف)؛ تفویض(کلام)**

📌 رویکردی است عقلی و نقلی بر نقد دیدگاه‌های عقیدتی وهابیت مفوضه، صوفیه و غلات. در این پژوهش سعی شده است نظریه‌های اعتقادی وهابیان در مورد مفهوم عبادت، توحید عبادی و **شرک** مورد نقد و ارزیابی قرار گیرد، و شرک دانستن زیارت قبر معصومین(ع)، پیامبر خدا(ص) و قبور سایر مؤمنین و توسل به اهل بیت مورد نقادی قرار گیرد. نگارنده از ادله عقلی، قرآنی و روایی اثبات می‌کند که استغاثه و استشفاع از پیامبر و اولیای الهی نه تنها شرک نیست؛ بلکه با وجود قراین و شواهد فراوان قرآنی، روایی و سیره پیامبر، امری لازم و مورد تأکید و سفارش بوده است. وی همچنین به نقد تفکرات مفوضه، صوفیه و **غالیان** پرداخته، و احادیثی در رد آنان و تفکرات انحرافی آن‌ها آورده است.

شریعتی، علی (۱۳۱۲-۱۳۵۶)

☞ **۱۹۱- اسلام شناسی،** جلد سوم، تهران: الهام،

چاپ هشتم، ۱۳۸۷ / ۳۳۰۰ نسخه، ۴۷۶ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۶۰۰۰۰ریال، فهارس: آیات، اماکن، اعلام، کتب.

فروست: مجموعه آثار ۱۸

شابک: ۹۶۴-۶۰۷۱-۵۶-۲

کد پارسا: B۵۸۵۱۱

☞ این کتاب توسط ناشرین مختلف در سال‌های مختلف نیز منتشر شده است. چاپ اول ناشر است.

☞ **اسلام شناسی؛ نقد تمدن غرب(جامعه‌شناسی)**

📌 اثر حاضر، بخش سوم از مجموعه درس‌های اسلام‌شناسی است که در حسینیّه ارشاد ایراد شده است. نگارنده معتقد است مسلمانان باید بکوشند که اسلام موروثی و سنتی به یک اسلام خودآگاهانه، منطقی و تحقیقی و علمی تبدیل شود تا بتواند مشکلات

گسترش فرقه‌های بابت و بهائیت به نقد برخی از عقاید بهائیان و بابیان پرداخته شده، و تضاد سران بهایی و بابی با یکدیگر در دعوی الوهیت، نبوت و امامت با یکدیگر مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. از این رو نگارنده به اختلافات فکری میرزا **حسینعلی بهاء** و میرزا **یحیی صبح ازل** و مشاجرات و ادعاهای آنان در کسب مراتب نبوت و حتی الوهیت پرداخته، و برخی از عقاید باطل و احکام ساختگی دینی بابت و بهائیت و ادعای نزول وحی بر آنان را بیان کرده است. نقد دیدگاه‌های بهائیت درباره معاد و مناظرات صورت گرفته با آنان در این باره، مذمت صوفیه و مشابه خواندن آنان با بهائیت، از دیگر مندرجات این کتاب است.

صافی گلپایگانی، محمدجواد (۱۲۵۰-۱۳۲۷)

۱۹۴- **ارمغان صافی در رد فرقه بهائی**، به کوشش علی‌اکبر مهدی‌پور (۱۳۲۴-)، قم: دلیل‌ما، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۵۵۰ نسخه، ۱۷۶ ص، فارسی، رقیعی (شمیز)، بها: ۱۸۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۱۷۱-۱۷۶ و همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۸-۴۱۳-۳۹۷-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۴۳۵۹

رد بهائیت

شرحی از احوال و آثار و اندیشه‌ها و اشعار محمدجواد صافی از فقیهان معاصر شیعه است که در نقد و رد فرقه بهائیت تلاش‌های علمی وافر انجام داده است. بخش نخست به تحصیلات، روش تدریس و اجتهادی آیت‌الله صافی و نیز آثار متعدد ایشان درباره مهدویت، دفاع از شیعه، سیاست و ادبیات و خصوصیات اخلاقی ایشان پرداخته، سپس بخشی از آثار ایشان درباره پیدایش **بابیه** و بهائیه، رهبران اولیه آن‌ها و نشانه‌های انحراف و گمراهی آن‌ها آمده است. در این زمینه به حوادث تاریخی و شکل‌گیری این فرقه پرداخته شده است. در پایان، اشعار و قصاید بلند آیت‌الله صافی در نقد عقاید بهائیت و بابیه آمده است.

صافی زاده، صدیق

۱۹۵- **اهل حق پیران و مشاهیر**، ویراسته مجتبی مقدسی (۱۳۳۹-)، تهران: حروفیه، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۶۰۰ نسخه، ۷۵۶ ص، فارسی، وزیر (گالینگور)، سند: دارد، کتابنامه: ۷۰۵-۷۰۷، فهرس: کتب، اعلام.

و معضلات فرهنگی، اخلاقی و اجتماعی جامعه امروز را به خوبی تحلیل و ارزیابی کند. وی در مبحث نخست، ماهیت و ساختار نظام سرمایه‌داری را نقد کرده، و درباره چگونگی شکل‌گیری روابط پیچیده‌ای که موجب تضییع حقوق انسان در این نظام می‌شود؛ بحث نموده است. دست‌پروردگان مکتب اسلام یکی دیگر از مباحث تربیتی مؤلف است که در آن، شخصیت‌های بزرگ اسلام چون ابوذر و سلمان با عنوان نمونه‌های عالی تربیتی مکتب اسلام معرفی شده‌اند. وی در ادامه راجع به مسؤولیت و وظایف روشنفکران در جامعه کنونی مسلمانان زیر عنوان مخاطب‌های ما **روشنفکران** سخن می‌گوید. وی در ادامه سخنان خود در باب دیگر موضوعات و مقوله‌های جامعه‌شناسی از قبیل دیالکتیک اجتماعی، سوسیالیسم و نفی مالکیت و به سر عقل آمدن **سرمایه‌داری** مطالبی آورده، و به کاستی‌ها و ضعف‌ها و تناقض‌های مکاتب رایج امروز اشاره کرده است. در مباحث پایانی، مضامین اخلاقی و تربیتی سوره انبیاء را مورد کاوش قرار داده، و مبانی، مفاهیم و آرمانهای مکتب اگزیستانسیالیسم را تشریح کرده است.

شکری بغدادی، علی

۱۹۲- **آل یاسین، قراءه قرآنیة اصیلة**، قم: سعید بن جبیر، چاپ اول، ۱۳۲۹ ق / ۱۵۰۰ نسخه، ۱۷۶ ص، عربی، وزیر (شمیز)، کتابنامه: ۱۶۳-۱۷۲ همچنین به صورت زیرنویس.

فروست: سلسله البحوث القرآنیة

شابک: ۱-۱۳-۳۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۳۷۸

عقاید شیعه

شیرازی، ابوطالب (۱۳۰۵-؟)

۱۹۳- **اسرار العقائد**، ویراسته سیدکمال طباطبایی امیری (۱۲۵۳-۱۳۴۰)؛ با تحقیق حسین کرمانی، قم: صحفی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۳۹ ص، فارسی، وزیر (گالینگور)، بها: ۱۲۰۰۰ ریال.

شابک ج ۴: ۹-۵۵-۶۳۹۱-۹۶۴

شابک دوره: ۲-۴۲-۶۹۳۱-۹۶۴

کد پارسا: B۵۹۳۸۱

رد بهائیت؛ رد بابیه

نقدی است بر عقائد بابت و بهائیت و مروری اجمالی بر تاریخ آن دو. در این نوشتار ضمن مروری تاریخی بر شکل‌گیری و

شابک: ۳-۳۹-۷۷۰۰-۹۶۴

کد پارسا: B۵۴۵۴۸

☞ شخصیت‌های اهل حق

۱ به شناسایی شخصیت‌ها، عالمان و بزرگان اهل حق و آثار و اندیشه‌های آن‌ها پرداخته است. نویسنده یازده خاندان اصلی اهل حق و مشاهیر آن‌ها را معرفی کرده، و بر پایه مآخذ و منابع اولیه و نسخه‌های خطی، شرح احوال هر شخصیت را به همراه گزیده‌ای از کلمات منظوم و اشعار و مناجات‌ها به زبان لری، کورانی و لکی به صورت آوانگاری شده، و ترجمه و تفسیر آورده است. در این اشعار، احوالات عرفانی و مواجید، پیشگویی‌ها، عقاید کلامی، دیدگاه‌ها، تأملات اجتماعی و معنویت‌گرایی اهل حق به شکل‌های گوناگون تجلی یافته است. در پایان، فهرست اصطلاحات عرفانی و مذهبی، لغت‌نامه، اعلام و منابع آمده است.

طباطبایی، سیدمحمدحسین (۱۲۸۱-۱۳۶۰)

☞ ۱۹۶- رسالت تشیع در دنیای امروز

☞ گفت‌وگویی دیگر با هانری کرین، ویراسته ابوالفضل طریقه‌دار (۱۳۳۷-)، به کوشش علی احمدی میانجی (۱۳۰۴-۱۳۷۸)؛ سیدهای خسروشاهی (۱۳۱۷-)، قم: بوستان کتاب قم، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۵+۲۲۵ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۳۲۰۰۰ ریال، فهارس: اعلام، کتب، اماکن.

فروست: کلام و عقاید ۱۵۶

شابک: ۷-۹۳۵-۵۴۸-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۵۰۴

☞ میراث فرهنگی شیعه؛ عقاید شیعه

۱ تبیین و تشریح آموزه‌های اعتقادی و کلامی از دیدگاه مکتب شیعه است. ابتدا به یادداشتی با عنوان بشارت مذهب تشیع برای بشریت چیست؟ به قلم هانری کرین اشاره می‌شود. سپس علامه طباطبایی درباره رسالت تشیع و راه‌های ارشاد انسان از سه طریق ارشاد مولوی، استدلال و بیان منطقی و راه ولایت و کشف، به منظور درک و دریافت مفاهیم و حقایق اسلام در قرآن سخن رانده، و ویژگی‌ها و مزایای هر یک از این روش‌ها را تشریح کرده است. نظریه حلول الوهیت در اندیشه مسیحیت و نقش کلیسا در ترویج این نظریه، مطالعه و بررسی آثار و نتایج اندیشه حلول در دیگر مکاتب و فرهنگ‌ها از دیگر مباحثی است که نگارنده بدان می‌پردازد. وی در ادامه راجع به معادشناسی از دیدگاه شیعه با استناد به آموزه‌های قرآن و به کارگیری روش برهان و استدلال

بحث کرده، و در پایان، به تشریح چگونگی شکل‌گیری سببوسلوک معنوی و عرفانی با توجه به سخنان و تعلیم ظریف و لطیف علی بن ابیطالب (ع) پرداخته است. محققان این اثر، پاره‌ای توضیحات تکمیلی برای درک و فهم متن کتاب همراه با ذکر مستندات قرآنی و روایی به بخش پایانی کتاب افزوده‌اند.

طبری، محمد بن ابوالقاسم

☞ ۱۹۷- بشارت‌های پیامبر (ص) به شیعیان

☞ علی مرتضی علیه‌السلام، ترجمه محمد فربودی، قم: نهایندی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۵۰۰۰ نسخه، ۸۳۱ ص، فارسی، وزیری (سلفون)، بها: ۸۸۰۰۰ ریال.

شابک: ۰-۶۲-۶۳۸۸-۹۶۴

کد پارسا: B۵۹۳۳۳

☞ صفات شیعه؛ حب اهل بیت (ع) (پیامبر و اهل بیت)؛ احادیث

پیامبر اکرم (ص) (حدیث)

☞ رویکردی قرآنی و روایی در وصف فضایل اهل بیت

و لزوم محبت و ولایت آنان است. در این نوشتار، روایاتی از پیامبر (ص) و سایر معصومین درباره شأن و منزلت والای اهل بیت و شیعیان ایشان و اهمیت محبت اهل بیت نقل شده، و آثار محبت و ولایت اهل بیت در دنیا و آخرت تبیین شده است. نگارنده، روایاتی در جلالت شأن امام علی (ع)، فاطمه (س)، امام حسین (ع) و سایر امامان آورده، و آثار محبت شیعیان به آنان را در دنیا و آخرت بررسی کرده است. وی همچنین حکایاتی که دلالت بر مقام و کرامات اهل بیت به ویژه حضرت فاطمه، حضرت علی و امام حسین دارد؛ نقل می‌نماید تا شاهدی بر مدعای خویش مبنی بر مقام والای اهل بیت ارائه کند.

علامه حلی، حسن بن یوسف (۶۴۸-۷۲۶ق)

☞ ایضاح مخالفة السنة لنص الكتاب والسنة.

(شماره ۱۱۹۱)

رد اهل سنت

علم الهدی، سیدعبدالجواد (۱۳۱۰-)

☞ ۱۹۸- آشنایی با عقاید اسلامی از دیدگاه

☞ شیعه امامیه، ویراسته سیدمهدی حسینی گلپایگانی؛ با تحقیق سیدمحمدرضا علم‌الهدی، قم: ظفر، چاپ اول، ۱۳۸۷ /

چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۸۳ص، عربی، وزیرى (سلفون)، بها: ۵۵۰۰۰ریال.

شابک: ۱-۵۰-۷۹۴۱-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۴۵۱۲

عقاید شیعه

معرفی شیعه و دیدگاه‌های آن در مورد توحید، عدل، نبوت، امامت و قرآن است. در کتاب حاضر، نخست به پیدایش تفکر شیعی و شکل‌گیری آن در زمان رسول‌الله(ص) و گسترش تشیع پس از رحلت پیامبر اشاره شده، آنگاه مهم‌ترین تفکرات و عقاید شیعیان در باب توحید، نبوت، قرآن کریم و امامت به تفصیل آمده است. نویسنده معتقد است شیعیان اعتقاد کاملی به جامعیت و عدم تحریف قرآن دارند، و **اهل بیت** را قطب قرآن و آن‌ها را واسطه بین خلق و خدا می‌دانند. وی آنگاه به معجزات امامان و حضرت فاطمه(س) و عظمت آنان اشاره می‌کند، و به رد اتهامات **وهابیت** درباره شیعه می‌پردازد، و به تفصیل در مورد مسأله مهدویت و عدل از دیدگاه شیعه بحث می‌کند.

کاشف الغطاء، هادی (۱۸۷۰-۱۹۴۲م)

۲۰۲- الاجوبۃ النجفیة عن الفتاوی الوهابیة،

قم: بوستان کتاب قم، چاپ اول، ۱۴۲۹ق/ ۱۵۰۰ نسخه، ۲۰۰ص،

عربی، وزیرى (شمیز)، بها: ۳۲۰۰۰ریال، کتابنامه: ۱۹۱-۲۰۰

همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۰-۹۷۶-۵۴۸-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۴۵۲۶

دفاع از شیعه: نقد و بررسی وهابیت

پاسخ برخی از شبهات وهابیان در زمینه دیدگاه‌های فقهی و اعتقادی شیعه امامیه است. در این کتاب فتاوا و ایرادهایی که علمای وهابی در مورد مسائلی مانند ساختن بنا بر قبور، زیارت قبور، سفر برای زیارت قبور ائمه، نذر، توسل به امامان، قسم خوردن به نام غیر خداوند و... مطرح کرده‌اند، به طور عقلی و نقلی پاسخ داده شده است. نگارنده تلاش می‌کند ثابت نماید این امور، باعث **کفر شیعه** نمی‌شود، و مجوزی برای تکفیر آنان توسط علمای وهابیت ایجاد نمی‌کند؛ بلکه همه این امور، ریشه در قرآن و سنت دارد.

کشفی، اکرم (به کوشش)

۲۰۳- گفت‌وگویی در کشف حقایق شیعه،

۲۰۰۰ نسخه، ۲۲۳ص، فارسی، وزیرى (شمیز)، بها: ۲۸۰۰۰ریال، کتابنامه: ۲۲۳ و همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۲-۴۶-۷۰۵۷-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۳۵۵

عقاید شیعه

این کتاب درباره پنج اصلی است که از دیدگاه شیعه امامیه از ضروریات دین و مذهب به شمار می‌رود، و با هدف آشنایی دانش‌پژوهان با عقاید صحیح و مطابق با شرع و روایات معصومین(ع) نگارش یافته تا اصول پنج‌گانه که اصل اول و دوم و سوم آن (توحید، نبوت و معاد) به **اصول مذهب** معروف است؛ دست بیاید. نویسنده، معتقد است بشر باید تنها با فطرت سلیم خود پی به آفریدگار عالم ببرد، و درک کند که با اختیار خود به این عالم پا گذاشته، و آنچه دارد از او است، و در مراتب بالاتر، بقاء و تکمیل خود را وابسته به وجود او بداند.

عماد، عصام علی

۱۹۹- نقد «الشیخ محمد بن عبدالوهاب»

من الداخل، قم: اجتهاد، چاپ اول، ۱۴۲۹ق/ ۲۰۰۰ نسخه،

۱۲۳ص، عربی، رقی (شمیز)، کتابنامه: ۱۰۹-۱۲۰ همچنین به

صورت زیرنویس.

شابک: ۱-۸۴-۲۹۴۱-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۴۵۹۹

نقد و بررسی وهابیت

عماد، عصام علی

۲۰۰- نقد شیخ محمد بن عبدالوهاب از درون،

ترجمه سیدمحمدجعفر نوری، قم: خاکریز، چاپ اول، ۱۳۸۷ /

۲۰۰۰ نسخه، ۸۸ص، فارسی، وزیرى (شمیز)، بها: ۱۵۰۰۰ریال،

کتابنامه: ۸۱-۸۸ همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۷-۸-۹۶۷۴۵-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۷۳۹

عنوان متن ترجمه شده:

«الشیخ محمد بن عبدالوهاب» من الداخل

نقد و بررسی وهابیت

فرهادی، عبدالله

۲۰۱- معارف الشيعة، جلد اول، قم: عطر عترت،

ایران - تهران: کاشف، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۳۵۰۰۰ نسخه، ۹۵ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۲۰۰۰۰ریال، کتابنامه: به صورت زیرنویس. شابک: ۹-۸-۹۵۵۹۶-۹۶۴

کد پارسا: B۵۹۱۸۸

دفاع از شیعه؛ نقد و بررسی وهابیت

این کتاب به دفاع از حقانیت شیعه و رد افکار انحرافی آیین وهابیت، در قالب گفت‌وگو اختصاص دارد. در نیمه دوم قرن هفتم و اوایل قرن هشتم مردی به نام ابوالعباس معروف به **ابن تیمیه** به نام مبارزه با خرافات و بدعت‌ها قیام کرد، و کلیه مذاهب اسلامی را مورد انتقاد قرار داد. در قرن ۱۲ نیز شخصی به نام **محمد بن عبدالوهاب** این مسلک را تبلیغ کرد. محمد بن عبدالوهاب که وهابیت از نام او گرفته شده است، پیروان خود را اهل توحید، و مسلمانان را مشرک خواند. از برخی مواردی که در کتاب از آن‌ها دفاع شده می‌توان سجده بر تربت، ساختن قبرها و آراستن آن‌ها، زیارت قبور، بوسیدن ضریح، آراستن و زینت کردن قبور بزرگان دین، و توسل جستن به اولیا خدا را نام برد.

گرامی، سیدمحمدهادی

مبایذ فکره الرجعه عند الامامیه، استعراض

لابرز النصوص الواردة فی الرجعه. (شماره ۱۲۰۵)

عقاید شیعه

گزیده آثار همایش بین‌المللی

تشیع و خاورشناسان، ویراسته مهدی فردوسی؛

تهیه و تنظیم مؤسسه انتشارات خاکریز، قم؛ خاکریز، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۵۰۰ نسخه، ۱۹۰ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۲۰۰۰۰ریال، فهارس: اعلام.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۳۸۴-۱-۱

کد پارسا: B۵۸۷۲۸

شیعه‌شناسی

گتر، جوزف (۱۸۹۷-)

حکمت ادیان، ترجمه محمد حجازی،

تهران: جامی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۱۰۰ نسخه، ۲۲۴ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۳۵۰۰۰ریال.

شابک: ۶-۵۹-۷۴۶۸-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۹۹۷

عنوان متن ترجمه شده:

The Wisdom of the living Religions

فلسفه ادیان

گتر، جوزف (۱۸۹۷-)

سرگذشت دین‌های بزرگ جهان،

ترجمه ایرج یزشکنیا؛ ویراسته قوام‌الدین طه، تهران: جامی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۱۰۰ نسخه، ۲۹۱ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۴۸۰۰۰ریال.

شابک: ۹-۵۸-۷۴۶۸-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۹۰۰۳

عنوان متن ترجمه شده:

How The Great Religions began

تاریخ ادیان

محمدی‌اشتهاردی، محمد (۱۳۲۳-۱۳۸۵)

دلچسب مناظری، ترجمه اقبال

حیدر حیدری، قم: مؤسسه امام علی(ع)، چاپ اول، ۱۴۲۹ق/ ۲۰۰۰ نسخه، ۴۰۸ص، اردو، وزیری (شمیز).

شابک: ۲-۱۰-۵۲۱۳-۶۰۰-۹۷۸

کد پارسا: B۵۹۱۷۲

دفاع از شیعه

مناظراتی کلامی، اعتقادی و فقهی است که بین متکلمان شیعه و عالمان سنی، و امامان شیعه با منکران و مخالفان آنان واقع شده است. در این مناظرات که در موضوعات مختلفی مانند توحید، حقانیت قرآن، مسائل مربوط به ادله معاد و امامت ائمه صورت گرفته، و دلایل موافقان و مخالفان مناظره بیان شده؛ دیدگاه‌های مخالفان شیعه در مسائل اعتقادی و فقهی آمده است. در ابتدای کتاب، مناظراتی بین امام صادق(ع) و ابن ابی‌العوجاء در باب اثبات توحید بیان شده، و سپس مناظراتی بین علمای شیعه و سنی در باب اثبات حقانیت امامان شیعه، عدم تحریف قرآن، اثبات متعه، اثبات مسأله غدیر و حقانیت امامت و خلافت بلافضل حضرت علی(ع)، اثبات مهدویت و مناظرات برخی دیگر از امامان با مخالفان مذهب شیعه آمده است.

مطهری، مرتضی (۱۲۹۸-۱۳۵۸)

۲۰۸- **اسلام و نیازهای زمان**، جلد دوم،

تهران: صدرا، چاپ نوزدهم، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۸۲ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۱۴۰۰۰ ریال، فهارس: آیات، احادیث، کتب، اعلام.

شابک ج ۲: ۴-۷۷-۵۶۰۰-۹۶۴

شابک دوره: ۰-۵۱-۵۶۰۰-۹۶۴

کد پارسا: B۵۴۵۵۳

اسلام و مقتضیات زمان؛ حجیت عقل (فقه و اصول)

کتاب حاضر حاوی مباحثی است که مطهری در سال ۱۳۵۱ در انجمن اسلامی پزشکان درباره انطباق قوانین شرعی و آموزه‌های وحیانی با شرایط مختلف زمانی مطرح کرده، و پایه مباحث جدیدی در مبانی و فلسفه فقه و کلام اسلامی را فراهم ساخته است. دغدغه اصلی اینگونه مباحث، چگونگی حل مناسبات متغیری است که در تغییرات زمانی و مکانی و تحولات تاریخی رخ می‌دهد، و با ثباتات شریعت چالش ایجاد می‌کند. مطهری از اهمیت عقل و توجه به عقلانیت بشری در استنباط احکام بحث کرده، و بر ضرورت **اجتهاد** و توجه به نیازهای ثابت و متغیر پرداخته است. برخی از مباحث فلسفه تاریخ مانند جبر تاریخ، نیروی محرک تاریخ، جبر اقتصادی تاریخ، جامعه و تاریخ، اطلاقی و نسبییت اخلاق در این کتاب طرح شده، مکاتب مارکسیستی و غربی نقد گردیده، و از مبانی اندیشه اسلامی و معارف قرآنی دفاع شده است.

مطهری، مرتضی (۱۲۹۸-۱۳۵۸)

روئی جدیدة فی الفکر الاسلامی: مجموعه

من مؤلفات العلامة الشهدید مرتضی مطهری

یحتوی علی: معرفة القرآن، ختم النبوة و....

(شماره ۱۲۱۸)

اسلام و مقتضیات زمان

مطهری، مرتضی (۱۲۹۸-۱۳۵۸)

مجموعه آثار (جلد سوم از بخش فقه و

حقوق) اسلام و نیازهای زمان، اسلام و

نیازهای جهان امروز و.... (شماره ۶۱۵)

اسلام و مقتضیات زمان

معاش، جلال

۲۰۹- **الامام الحسین (ع) و الوهابیة، دراسة**

تحلیلیة لاختلافات الامام الحسین (ع) و عقائد و

مواقف الوهابیة، قم: یاس الزهراء (س)، چاپ اول، ۱۴۲۹ق/

۱۵۰۰ نسخه، ۵۸۴ص، عربی، وزیری (کالینگور)، بها: ۶۰۰۰۰ ریال.

شابک: ۳-۶۳-۲۸۴۳-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۹۱۷۳

نقد و بررسی وهابیت: سیره امام حسین (ع) (پایمیر و اهل بیت)

پژوهشی است در مورد ابعاد اخلاقی شخصیت امام حسین و نهضت کربلا و نقد دیدگاه‌های وهابیت در این باره. در این پژوهش نخست جنبه‌های اخلاقی، انسانی، تربیتی، عاطفی و اجتماعی امام حسین و واقعه عاشورا به تصویر کشیده شده، و مظلومیت امام حسین (ع) در حادثه کربلا منعکس گردیده است. آنگاه به نقد دیدگاه‌های وهابیت که عزاداری و سوگواری برای امام حسین را بدعت در دین می‌خوانند پرداخته شده، و خلاصه‌ای از عقاید آنان در مورد توحید و شرک و توسل به اهل بیت (ع) و زیارت قبورشان که آنان این اعمال را جزء مصادیق شرک و کفر می‌دانند آمده، و افکار سلفی آنان مورد نقد و ارزیابی قرار گرفته است. نگارنده با توجه به کشتار زائران امام حسین و قبور سایر ائمه و دیدگاه مثبت وهابیت در این زمینه، این نوع طرز تفکر را کاملاً ضد اخلاقی و ضد انسانی دانسته، و به نقد این دیدگاه‌ها پرداخته است.

مغنیه، محمدجواد (۱۹۰۴-۱۹۷۹م)

۲۱۰- **این است وهابیت (ترجمه هندی هی**

الوهابیة)، ترجمه احمد مقدسی؛ با تحقیق سامی غربی،

قم: دارالکتاب اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰ نسخه، ۳۸۳ص،

فارسی، وزیری (سلفون).

شابک: ۱-۲۴۳-۴۶۵-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۱۳۲

نقد و بررسی وهابیت

این کتاب به معرفی آیین و عقاید وهابیت و بنیانگذار و دیگر سران آن می‌پردازد. نگارنده در صفحات آغازین کتاب پس از مطالبی درباره حج به اختلاف ادیان و مذاهب اشاره دارد، و درباره تفسیرهای مختلف و گاه متضادی که از قرآن و روایت به وجود آمده است بحث می‌کند. نویسنده از خاطرات

به ازلیت علم، قدرت، مشیت و اراده خداوند و ذات اقدس احدیت اشاره کرده، و بر این نکته تصریح کرده است که خداوند، ماورای مکان و زمان است، شبیه به هیچ شیء و جسمی نیست. **توحید ذات** و اینکه خداوند یگانه و بی‌مانند است، توحید صفات، توحید افعالی، توحید عبادی و دیگر مباحثی که با اراده و مشیت خداوند مرتبط است؛ چون اعجاز پیامبران که همه ناشی از اراده او است، از دیگر موضوعات و مطالبی است که از نظر خوانندگان می‌گذرد. وی در ادامه راجع به فلسفه بعثت پیامبران، شرایط رسالت انبیاء، تقوی و برخورداری از مقام عصمت، نشان دادن معجزه، شفاعت پیامبران و توسل جستن به آنان، اوصاف و صفات پیامبر اکرم (ص) در تورات و انجیل، تعلیم و تربیت و اصلاح فرد و جامعه، برپایی قسط و عدالت، نفی امتیازات قومی و قبیله‌ای بحث کرده است. مؤلف در دنباله سخن خود از قرآن با عنوان جامع‌ترین و کامل‌ترین کتاب آسمانی که در آن هیچ‌گونه تحریف و ضعف و کاستی راه ندارد، یاد کرده، و آن را مظهر اعجاز پیامبر دانسته است. او بر این نکته تصریح می‌کند که تفسیر این کتاب آسمانی، ضوابط و قواعدی دارد، و تفسیر آن بر پایه رأی، خطا است. معاد جسمانی و روحانی، اوصاف قیامت و عالم برزخ، امامت و ولایت و دیگر موضوعات مرتبط با امامت و موقعیت مذهب شیعه، مباحث پایانی کتاب را تشکیل می‌دهد.

مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۰۵ -)

۲۱۲- **ظهور المذاهب**، به کوشش عبدالرحیم حمرانی، قم: دارالنشر امام علی بن ابی‌طالب (ع)، چاپ اول، ۱۴۲۹ق/ ۲۰۰۰ نسخه، ۲۵۶ص، عربی، وزیری (شمیز)، بها: ۱۷۰۰۰ ریال. شابک: ۱-۰۶۱-۵۳۳-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۳۲۱

منشأ دین

تحلیلی از دین و مؤلفه‌های مهم اخلاقی، اجتماعی و اعتقادی آن و بررسی و ارزیابی دیدگاه‌های مهم در پیدایش ادیان و مذاهب است. در این نوشتار، نخست تحلیلی از دین و ابعاد مختلف اقتصادی، اخلاقی، تربیتی، اجتماعی و عقیدتی با تأکید بر دین اسلام و آموزه‌های دینی آن ارائه شده است، و مباحث کلیدی مانند قضا و قدر، رهبانیت و تلاش اقتصادی در اسلام، فضایل اخلاقی مانند زهد و صبر، تقیه دعا و فلسفه

خود در دوره حج و ملاقات با علمای وهابی سخن به میان می‌آورد، و از سختگیری و تعصب و خشونت آن‌ها انتقاد می‌کند. مسلمان و کافر و تعریف هر یک با استناد به منابع روایی و تاریخی، عنوان مطلب بعدی است که مؤلف بدان پرداخته، و بر این نکته تأکید کرده که داشتن انصاف، سلام کردن و ترویج سلامت اخلاقی، رعایت حقوق اجتماعی دیگران و انفاق نمودن از خصایص مسلمان واقعی است. او معتقد است بنا بر توصیه پیامبر (ص)، مسلمانان باید بر گسترش صلح و صفا بکوشند، و حکومت اسلامی بایستی بر پایه عدالت و سنت پیامبر (ص) برپا شود. وهابی‌ها و خوارج و بررسی آرا و عقاید دینی و اجتماعی آن‌ها، اعتقاد به تقدیر، صفات خداوند، سبب و مسبب، گناهان کبیره، اجتهاد و تقلید، امر به معروف و نهی از منکر، بخش‌هایی از مباحث این کتاب هستند. نویسنده معتقد است وهابیت، در بسیاری از حوزه‌های کلامی و اعتقادی به مفروضات عقلی چندان اعتقادی ندارند، و رویدادها را مستقیماً منسوب به خداوند می‌دانند. او در پایان به شرح حال **محمد بن عبدالوهاب** بنیانگذار وهابیت پرداخته، و خاندان سعودی را که همه گرایش وهابی دارند، نام برده است.

مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۰۵ -)

۲۱۱- **زمونر: عقیده، دشیعیان نود عقید و**

لنده‌شان پیژند کلوئی، ترجمه عبدالرحیم درانی، قم:

مؤسسه امام علی (ع)، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۱۶ص، پشتو، رقی (شمیز).

شابک: ۵-۰۴۷-۵۳۳-۹۶۴-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۱۰۶

عنوان به لاتین:

Our Belive

عنوان متن ترجمه شده:

اعتقاد ما: شرح فشرده‌ای از عقاید شیعه امامیه

عقاید شیعه

این نوشتار، اصول و مبانی اعتقادی و کلامی مکتب تشیع را مورد مطالعه و پژوهش قرار داده است. نگارنده در مقدمه به هدف خود در تدوین این اثر اشاره کرده، و ارائه تصویری روشن از اصول و مبانی اعتقادی اسلام را مد نظر داشته است. او در مبحث نخست، درباره شناخت خداوند و اوصاف ذاتی او از قبیل علم، قدرت، عظمت و حکمت سخن گفته، سپس به تشریح صفات جمال و جلال خداوند پرداخته،

مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۰۵ -)

← مائة و ثمانون سؤال و جوابا. (شماره ۱۲۲۰)
عقاید شیعه

ناصری طاهری، عبدالله (۱۳۳۹ -)

← نقش اسماعیلیان در جنگ‌های صلیبی.
(شماره ۵۳۹)
تاریخ اسماعیلیه

آن، انتظار، شفاعت و توکل و ادله جواز و امکان آن با توجه به عقاید و آموزه‌های شیعی مطرح، و برخی از شبهات در این باره پاسخ داده شده است. نگارنده در ادامه به نظریه‌های مختلف درباره پیدایش دین مانند احتیاجات اخلاقی و اجتماعی، جهل مردم، نظریه جنسی، نظریه تقدیر، نظریه روحی و سایر نظریات در این باره را رد و نقد می‌کند، و شکل‌گیری ادیان را بر اساس مبانی عقلی و نیاز عاطفی و فطری انسان‌ها، به تصویر می‌کشد. وی نقش **استعمار** در رویارویی با دین و مبارزه با آن را نیز بررسی کرده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی